

16.X.1981

4/8/

ВІСНИК

БЮЛЕТЕНЬ

СВІТОВОЇ РАДИ СУСПІЛЬНОЇ СЛУЖБИ

СВІТОВИЙ КОНГРЕС ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ

ТОРОНТО Ч.2

РІК 1981

ПОСТАНОВИ НАРАД

ПРЕЗИДІЇ СВІТОВОЇ РАДИ СУСПІЛЬНОЇ СЛУЖБИ СКВУ

- які відбулися під час Пленарної Сесії СКВУ

28 червня 1980

1. Посилити заходи СКВУ в напрямі організаційної централізації нашого допомогового сектора для повної координації харитативних дій в окремих країнах українського поселення.
2. Допомогти розбудувати заходами й стараннями Секретаріату СКВУ:
 - а/ Допомоговий Фонд, який буде основною базою матеріального забезпечення для потребуючих українців діаспори
 - б/ Залізний Фонд створений при підтримці фінансових і професійних організацій для допомоги новим імігрантам на початках їхнього побуту в даній країні.
3. Прямувати до повної координації допомогових акцій, зокрема дбати про обмін інформаціями про уділені й потрібні допомоги через крайові представництва до Світової Ради Суспільної Служби СКВУ.
4. Подбати про співучасть і підтримку харитативної праці представників Українських Церков на усіх щаблях організаційної структури Суспільної Служби в країнах українського поселення і в Світовій Раді Суспільної Служби.
5. Звернути окрему увагу на потреби фінансової підтримки правової оборони тим усім, які стають жертвами оскаржень КГБ за т.зв. "злочини" з часів німецької окупації України.
6. Робити всі можливі заходи, щоб звернути увагу цілого світу на konieczність виїзду з Советського Союзу тих українців, яких обставини цього вимагають.

ПОДБАЙМО ПРО РОЗБУДОВУ СУСПІЛЬНОЇ СЛУЖБИ ЗАСНОВУЮЧИ ЇЇ ВІДДІЛИ в усіх місцевостях де живуть українці. Таким чином зміцнимо соціально-дпомогову ділянку українського громадського життя.

З В І Т

З ДІЯЛЬНОСТІ ПРЕЗИДІЇ СВІТОВОЇ РАДИ СУСПІЛЬНОЇ СЛУЖБИ СКВУ
ЗА 1980 Р.

У переведенні запланованої праці президія Світової Ради Суспільної Служби СКВУ мала тільки частковий успіх. Причиною цьому великою мірою була невідповідна або й зовсім неіснуюча організаційна сітка харитативної праці в окремих країнах. Навіть ті країни, до яких спрямована допомога, не зуміли це відповідно зорганізуватися.

Це однак не означає, що українські громади окремих країн не ведуть харитативної праці. Більшість українських організацій мають у своїх програмах харитативно-допомогову працю, але роблять це без відповідної координації, навіть не інформуючи про це свої центральні надбудови. У наслідок цього, ми не знаємо про рівень і розмір допомоги, як також про це, куди ця допомога була спрямована. Залучені звідомлення окремих країн говорять самі про себе.

Президія Ради СС -

- брала участь у пленарних нарадах СКВУ влітку 1980р.
- видала два пресові комунікати, як також накреслила загальний план створення допомогового і залізного фондів
- видала перше число Бюлетеня Світової Ради СС СКВУ.

Перед президією Ради зараз стоять два конкретні завдання:

1. допомогти окремим країнам виробити певну організаційну структуру харитативної праці
2. запланувати фонди, закріпити й почати збіркові кампанії.

Щоб виконати перше завдання треба: а/ вислати представника Ради до країн Європи, Південної Америки й Австралії. На це потрібні фонди. б/ посилити працю Студійно-Організаційної Комісії.

Для реалізації фондів треба покликати до дії комісію або дирекцію Фондів Ради, яка займеться виготовленням правильного фонду чи фондів та проголошенням збіркових кампаній.

Залучники: Звіти харитативної праці поодиноких країн: Канада - Суспільна Служба Українців Канади; ЗСА - ЗУАДК; Австралія - звіту не подано; Аргентина - звіту не подано; Бразилія - лист від голови Хліборобсько-Освітнього Союзу у Бразилії; Європа - звіту не подано.

Заввага: Звіти з Канади і ЗСА не говорять про допомогову діяльність українських організацій. Це не означає, що такої діяльності не було. Старання Світової Ради діставати від усіх звідомлення про допомогові акції досі не були успішні. Було б

добре, якби в майбутньому всі українські установи, які ведуть харитативну працю, пересилали щороку звіт зі своєї діяльності хоч через свої крайові надбудови або прямо до Світової Ради. Світова Рада могла б зібрати ті дані й подати загальне звідомлення про уділені допомоги до всієї української преси, а також помістити у своєму бюлетені, подаючи кожну організацію окремо.

З. Дуда

УІІ-ий З'їзд Суспільної Служби Українців Канади

Сьомий З'їзд Суспільної Служби Українців Канади відбувся у Вінніпегу 11 і 12 жовтня 1980р. в рамках ХІІІ-го Конгресу КУК. Підготовчі сесії комісії - резолюційної, номінаційної і фонду "Поміч Україні" відбулися в суботу, а в неділю відбулася сесія З'їзду.

Головною Сесією провадив вибраний предсідник мгр. А. Геврик з Вінніпегу, секретарювали пані: Н. Андерст і Н. Марунчак. Проф. О. Журавський виголосив програмову доповідь на тему: "Світла й тіні Суспільної Служби".

У З'їзді взяли участь представники центральних українських організацій і делегати 7-ох філій, а саме: Торонто, Вінніпег, Тандер Бей, Монреаль, Ст. Кетеринс, Гамільтон і Едмонтон. Представник Едмонтону - п. Анна Семенюк заявила, що їхня філія остаточно рішила ввійти в склад Централі ССУК. Цю заяву З'їзд прийняв з ентузіазмом. На жаль не було на З'їзді представників філій Віндзор і Оттава.

На підготовчій сесії багато уваги присвячено фондові "Поміч Україні". Збіркова акція в 1980 р. дала несподівано добрі наслідки завдяки великому вкладу праці окремих філій. Проф. Журавський чітко зреферував справу статуту й федерального чартеру. На його пропозицію, яка дістала повну підтримку, рішено залишити статут і чартер без змін, однак вибрано окрему статутову комісію, якій З'їзд доручив справити статут і чартер та подати їх наступному Крайовому З'їздові, зберігаючи систему визначену З'їздом, до затвердження. До Статутової Комісії ввійшли адв. О. Бабій - голова і члени: адв. Я. Ботюк, О. Даниляк, проф. О. Журавський, мгр. А. Геврик.

Учасники З'їзду мали змогу переглянути заздалегідь приготовані звіти президії і діловодів /членів управи/, Головної

Управи, а також звіти окремих філій ССУК і організацій. Чотири центральні українські організації: ОУК, ЛУКА, ОЖ ЛВУ і Золотий Хрест долучили також звіти з допомогових секторів своїх організацій. Крім цього, всі присутні представники Філій склали усні звіти під час Головної Сесії, а також подали побажання від своїх управ.

Переглядаючи писаний звіт Централі і слухаючи звіти окремих Філій, дуже приємно було бачити, як із малої, майже нікому не відомої Суспільної Служби, ми вирости на поважну, загально відому і добре побудовану організаційно українську допомогову установу. Схвалені З'їздом резолюції й постанови також вказують на річеву і солідну підготовку та плани праці.

Подаємо важливіші постанови й резолюції прийняті З'їздом:

- 1/ Поробити відповідні зміни статуту і федерального чартеру
- 2/ продовжувати працю Фонду "Поміч Україні"
- 3/ співпрацювати з КУК-ом у спонзорванні українських імігрантів і біженців
- 4/ зміцнювати зв'язки з українським церковним проводом
- 5/ планувати працю на дальшу декаду, заохочуючи молоді українські професійні сили вступати до проводу ССУК
- 6/ опрацювати нові збіркові системи, які охоплювали б якнайширші кола української спільноти, молодих професіоналістів бізнесменів, тощо.

- 0 -

ЗВІТ

ПРО ХАРИТАТИВНО-ДОПОМОГОВУ ДІЯЛЬНІСТЬ

СУСПІЛЬНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНЦІВ КАНАДИ

ЗА 1980 Р.

1. Централія ССУК наступні три роки перебуватиме в Торонто. На Крайовому З'їзді ССУК /який відбувається що три роки/ в жовтні 1980р. обрано нову Управу Централі, на чолі з головою - Іванною Кушета.
2. Централія координує працю дев'ятьох філій ССУК, а саме: Торонто, Вінніпег, Монреаль, Едмонтон, Ст. Кетеринс, Оттава, Віндзор, Гамільтон, Тандер Бей, - в стадії організації є філія в Саскатуні.

3. Одинадцять українських організацій мають своїх представників до Суспільної Служби Українців Канади для співпраці й координації допомоги. Представники є від таких організацій: БУК, ЛУКЖ, СУК, І Лив. УНА, ЛВУ, ОЖ ЛВУ, ОУК, ПЛАСТ, УНО, СУМ, Іміграційна Служба.

4. Допомоги уділені потребуючим українцям у Канаді виносять \$15,750.00. Крім грошової допомоги, Філії ССУК допомагали через Служби Добровільців у відвідуванні хворих і старших самотніх осіб; добре зорганізовані бюро порад у філіях - Торонто, Вінніпег, Монреаль і Едмонтон; опіка старшими - організування клубів для старших, ведення світлиць і робітень, тощо.

Допомога поза межами Канади: 1/ в посилках - 104 великі посилки до Південної Америки й Польщі 2/ посилки в Україну на суму \$8,500. Грошова допомога: біженцям і дисидентам - \$12,144; Південній Америці - \$3,124.

5. План праці на 1981 рік: розбудувати й збільшити фонд "Поміч Україні"; організація нових філій ССУК у містах: Ванкувер, Калгарі, Саскатун, Ріджайна і Садбурі; дальша розбудова бюро порад; поліпшення координації допомоги і обмін інформаціями зокрема з українськими організаціями, які ведуть допомогові ділянки.

Завваги: Фонд "Поміч Україні" зібрав \$43,000, уділив допомог на \$20,664, коло \$3,000 - видатки зв'язані з коштом кампанії, мав на кінець 1980 р. для дальшої допомоги - \$20,000.

Побажання: Суспільна Служба Українців Канади могла б дати більші допомоги країнам Південної Америки, але діяти з добре зорганізованою суспільною службою в їхніх країнах, а не /як досі/ допомагати на прохання окремих груп, захоронок чи приватних осіб.

Цей звіт не включає допомоги, яку дали численні українські організації - до цього часу ми не одержали від них відповідних звідомлень.

І. Кушпета

ДОПОМОЖІМ У КООРДИНАЦІЇ ХАРИТАТИВНОЇ ПРАЦІ - З В І Т У Ю Ч И
Р І Ч Н О П Р О С В О Ю Д О П О М О Г О В У Д І Я Л Ь Н І С Т ь .

I. Сокільний

ПЛЕНАРНА

РІЧНА НАРАДА

РАДИ ДИРЕКТОРІВ ЗУАДК-У

21-го лютого 1981 р. відбулась у приміщеннях ЗУАДК-у у Філадельфії річна Пленарна Нарада Ради Директорів цієї української харитативно-допомогової інституції. Біля 30 представників центральних організацій, членів усіх керівних органів: Екзекутивного Комітету, Ради Директорів та Контрольної Комісії взяли участь у цій річній нараді, яка тривала від год. 10-тої ранку до 4-тої по пол.

Нараду відкрив її керівник др. О. Білик, президент ЗУАДК-у, протокол вів п. М. Кавка, секретар ЗУАДК-у. Після схвалення денного порядку наради та відчитання й прийняття протоколу попередньої річної наради присутні вислухали докладні й вичерпні звіти.

Загальний і повний звіт про діяльність ЗУАДК-у в минулому 1980 р. зложив др. О. Білик. В першій частині звіту він з'ясував справу співпраці з усіма нашими організаціями й пояснював механіку та систематику збіркових акцій, творення окремих фондів та успішність збірок коляди і писанки на допомогові цілі ЗУАДК-у. Праця в бюро ЗУАДК-у поставлена добре й усі справи полагоджуються повністю та своєчасно. Фінансові справи є повністю упорядковані.

У другій частині звіту др. Білик заторкнув справу реєстрації ЗУАДК-у як іміграційно-допомогової установи у Державному Департаменті, в агенції "Ейдженси фор Інтернешенел Девельопмент", про співпрацю з католицькою установою "Карітас" та з установою Високого Комісара для Утікачів у Відні. ЗУАДК зумів нав'язати добросусідські відносини з іншими допомоговими організаціями: польською, жидівською та російською Фундацією ім. Толстого. Наш представник - др. А. Лозинський ввійшов до управи американської допомогової організації "Каре" яка висилає пакети до всіх країн світу, крім ССРСР.

ЗУАДК співпрацює з крайовою Централєю Українців у Німеччині /КОУГЦУ/ й утримує добрі зв'язки з Церковною Ієрархією. Європейське представництво ЗУАДК-у дещо спізнється із звітуванням та з упорядкуванням усіх справ представництва після смерти пок. М. Рудка, директора ЗУАДК-у на Європу. Поїздка до Європи а саме до Мюнхену, Відня та Риму для упорядкування усіх іміграційних, допомогових та фінансових справ є необхідна.

Допомогу переслідуваним та ув'язненим українцям організує багато наших організацій і товариств, однак у деяких з них помітна нехіть до обміну інформацією, розподілу завдань та координації дії.

Іміграційні формальності для ЗУАДК-у оформлює католицька "Карітас" або Комісія Високого Комісара для втікачів у Відні. Зараз 16 українців в Австрії чекають на виїзд, в Німеччині - 14, в Чехословаччині - 4, а в Данії інж. В. Коваленко має труднощі з виїздом до Канади.

ЗУАДК утримує тісний зв'язок з Світовою Радою Суспільної Служби СКВУ в Канаді, яка добилась досить великої квоти на в'їзд українців до Канади /200 осіб/.

Другий з черги звітолавець, скарбник ЗУАДК-у, др. Б. Гнатюк, прочитав фінансовий звіт за 1980 рік. Згідно із звітом прибутки були такі: загальні датки на ЗУАДК \$8,908, коляда по 31 грудня/80 - \$9,966, писанка 1980 - \$6,766, датки на пачки в Україну - \$6,988, фонд допомоги переслідуваним українцям - \$9,627, фонд правової оборони українців - \$1,890, фонд комітету солідарних акцій \$2,247. Всіх прибутків разом - \$69,208. З цих прибутків ЗУАДК видав на допомогу \$21,246, а сума фондів на окремі допомогіві акції виносить \$25,397 на день 31 грудня 1980 р.

На адміністрацію бюро в ЗСА, представництва в Мюнхені та Відні витрачено дуже скромну суму - \$7,300.50. Др. В.Салая голова Контрольної Комісії ЗУАДК-у, звітував про проведену перевірку діловодства ЗУАДК-у 16-го червня 1980 р. В своєму звіті Контрольна Комісія ствердила: "Контрольна Комісія переглянула та порівняла з книгами ЗУАДК-у контролю переведену актуарем, запряженим книговодом із фірми "І. Воррен Миз Асо-тес" за 1979 р. та перевірила прибутки й витрати за час від 1 січня 1980 р. по 16 червня 1980 р. включно.

Всі виплати провадиться тільки через чекове conto у Фірт Пенсильвенія Банку. Всі влати відповідно удокументовані. Варто підкреслити, що українська громада реагує позитивно на кожен допомогіву акцію ЗУАДК-у. Виявом цього є збільшені пожертви та деякі записи як бл. п. Ніль Кастер Філліпс, мешканки Нью Кенсінгтону, Па. /\$7,356.66/ та запис пок. Івана Маркова на приблизну суму \$15,000 /це вартість ще не проданого дому/.

Ідейна праця Екзекутиви ЗУАДК-у під проводом д-ра О. Білика, ділове ведення канцелярії і дружня співпраця ЗУАДК-у із Українською Щадницею, яка крім щедрих дотацій дає ЗУАДК-ові ще й безкоштовне приміщення, а передусім жертвенність української громади дають запоруку, що ЗУАДК зможе виконати свої важливі завдання для допомоги нашим потребуєчим братам і сестрам". Слід підкреслити, що у перевірці брали участь усі члени Контрольної Комісії, які й підписали звіт.

Кінцевий протокол-звіт Контрольної Комісії для справи фонду видавничої кооперативи "Червона Калина", вкладаєного в ЗУАДЖ-у прочитав др. Іван Скальчук, секретар цієї комісії. Згідно з цим звітом: "Провірна Комісія перевірила: приходову і розходову книгу ЗУАДЖ-у за роки 1967 до 1978, леджер ЗУАДЖ-у:konto "Червоної Калини" за роки: 1967 по 1976, звіти публічного книговода "Воррен Міз Ассотес" за роки 1967 по 1978 і ствердила, що фонд видавничої кооперативи "Червона Калина" ульокований в ЗУАДЖ-і в роках 1967 по 1978 по відрахуванні усіх виплат для "Червоної Калини" вносить суму \$7,609.37. Наkonto сплати цього фонду ЗУАДЖ досі виплатив "Червоній Калині" \$3,000.00. Решту фонду - \$4,609.37 ЗУАДЖ в міру можливостей повинен сплатити не пізніше 30-го квітня 1981 р."

ДОПОМОЖІМ РОДИНАМ УВ'ЯЗНЕНИХ УКРАЇНЦІВ !

Контрольна Комісія передала канцелярії ЗУАДЖ-у всі матеріали, що стосуються цієї справи, а копію протоколу звіту з копіями усіх прилог комісія передала д-рові О. Біликові, д-рові Б. Гнатюкові, М. Кавці, М. Баранецькому, д-рові В. Салякові /голови Контрольної Комісії/. Протокол комісії підписали др. М. Ценко, голова, др. Я. Падох - заступник голови та др. І. Скальчук - секретар. Слід відмітити, що др. Я. Падох є головою Контрольної Комісії видавничої кооперативи "Червона Калина".

ДИСКУСІЯ І ПОСТАНОВИ. Після заслухання усіх звітів відбулася ділова дискусія, в якій брали участь: др. В. Пущкар, др. А. Лозинський, Наталія Даниленко, др. Т. Онуферко, Да. Швед, В. Мазур, І. Крих, др. П. Стерчо, інж. М. Нич, др. М. Ценко, М. Ковальчин та др. І. Скальчук. Після дискусії прийнято цілий ряд постанов, а саме:

• Вирішено відбутися ще у весняному сезоні конференцію товариств та організацій, які займаються допомоговими справами з метою налагодження координації харитативно-допомогових акцій.

- Після заслухання плану дії допомогової референтури, а зокрема плану розгорнення допомогової акції для українських поселенців у Бразилії, виготовленого д-ром М. Ценком, обрано допомогову комісію і допомогового референта.

- Допомоговим референтом обрано д-ра М. Ценка, а членами допомогової комісії таких осіб: І. Качанівську, Л. Сілецьку, др. Н. Пазуняк, Н. Даниленко, С. Вовчак та інж. М. Борецького. Завданням цієї комісії буде планувати, рекомендувати та переводити допомогові акції.

- Збірка одягу для поселенців у Бразилії започаткована останніми днями з великим успіхом. Вже вислано понад 12 великих пачок до Бразилії. В бюрі ЗУАДК-у прохається скласти не тільки одяг, але й грошові пожертви на поштові оплати посилок.
- Ця комісія повинна також мати на увазі допомогу для старших віком осіб, головно хворих, що перебувають у шпиталях та піклувальних домах.
- Пленарна нарада виділила на ці допомогіві акції суму \$10,000 із загальних фондів ЗУАДК-у.
- Вирішено делегувати д-ра О. Білика в поїздки до Європи - до Мюнхену, Відня й Риму, з особливим завданням упорядкування усіх справ європейського представництва в Мюнхені.
- В найближчому часі поїде до Вашингтону др. А. Лозинський для остаточного полагодження усіх справ, зв'язаних з реєстрацією ЗУАДК-у в Державному Департаменті та нав'язання ближчого контакту із новою адміністрацією у столиці ЗСА.
- Вирішено купити для ЗУАДК-у дім Української Шадниці в якому ЗУАДК досі мав безкоштовне приміщення, користаючи зі щедрости шадниці.
- Після дуже жвавої дискусії вирішено, що ЗУАДК мусить посилити й скріпити акцію збірки на Фонд Правної Оборони Українців. Цей фонд призначений на оборону тих українців, яким державні чинники закидають співпрацю з німцями під час II-Світової Війни, дуже часто на основі документів із советських жерел. А як добре відомо, ці документи дуже тенденційні, а то й зфальшовані.
- Постановили звернутися до тих наших жертводавців, які складають на місцях своєї праці пожертви на "Юнайтед Фанд", щоб вони свої датки призначували для ЗУАДК-у, бо є надія, що ЗУАДК зможе одержати ці пожертви від "Юнайтед Фанд".
- Нарада закликає українських громадян далі зголошувати свою згоду опікуватися новоприбуваючими поселенцями до ЗСА, також іти слідами таких громадян як покійні Ніль Кастер Філіпс та Іван Марків, які усе своє майно записали в заповітах для українських установ, а значну частину цього майна призначили і для допомогівих цілей ЗУАДК-у.
- Рішено переглянути і уточнити взаємовідношення між Суспільною Службою, яку оплачує Українська Шадниця, й ЗУАДК-ом.

.....

ЛИСТ ГОЛОВИ ХЛІБОРОБСЬКО-ОСВІТНЬОГО СОЮЗУ В ПАРАНІ

Куритиба, 23 квітня 1981

До Світової Ради Суспільної Служби СКВУ в Канаді
і до Голови Централі Суспільної Служби Українців Канади

Вельмишановні Панове!

Ваш лист від 14 березня 1981 р. в якому Ви сповіщаєте мене про можливість посилення допомогової акції для українців у Бразилії, які тієї допомоги потребують, я одержав, за якого щиро дякую. Хочу Вас повідомити про наступне:

1. Ви написали той лист до мене як до' голови крайового представництва українців у Бразилії. Я ж є голова Хліборобсько-Освітнього Союзу у Парані - Бразилії. Крайове представництво у Бразилії, на жаль, не було наново організоване і фактично не існує. Хліборобсько-Освітній Союз - організація українців у Парані, з осідком у Куритибі, має біля двадцяти філій у інтер'єрі штату. При нашій організації існує відділ суспільної опіки /при Жіночій Організації Союзу/, який має постійний зв'язок із Світовою Радою Суспільної Служби СКВУ. Голові цього відділу, п-і О. Горачук, передам ту анкету-звіт, яка буде виповнена і переслана до СКВУ.

2. У листі від 17/3/81 зазначено, що Ви долучуєте список адрес "на які торонтонська Суспільна Служба посилала допомогу". На жаль цей список не був залучений до Вашого листа, а мені було б дуже цікаво той список мати, щоб орієнтуватися, яка і кому була вислана допомога, бо у звіті про харитативно-допомогову діяльність Суспільної Служби Українців Канади, який я одержав разом з листом від 14 березня 1981 згадується також Південну Америку.

3. Допомога в грошах. Про таку допомогу, я, як голова Хліборобсько-Освітнього Союзу, нічого не знаю, однак знаю, що чимало пакунків з уживаною одежею приходило і приходить до Союзу, і пані із Суспільної Опіки при Союзі ті пакунки роздають тим, хто дужче потребує тут, а в більшості людям на кольоніях наших філій. За цю допомогу люди і я Вам вдячні, бо фактично наші кольоністи є досить незаможні і хоч це не вирішує справи їхнього добробуту у майбутньому, але є реальною допомогою сьогодні. На мою думку, такі пакунки зі вживаною одежею, треба висилати безпосередньо на адреси наших філій, де люди найбільше потребують. Ці адреси висилаю в долученні.

4. Поскільки наші кольоністи є бідні, а з них складаються наші філії, то й Централя в Куритибі також незаможна і в ба-

Др. О. Білик

ДІЯЛЬНІСТЬ, ЦІЛІ І ЗАВДАННЯ ЗУАДК-У

Паралельно з політичними заходами СКВУ повинен посилити і координувати акції допомоги потребуючим Українцям. Така взаємодія стає для нас необхідністю з огляду на події останнього десятиріччя серед нашої громади. Тому допомогова діяльність повинна стати складовою частиною політики нашої світової надбудови - СКВУ.

В цьому короткому звіті хочемо поінформувати Достойний Пленум та українську спільноту про діяльність, цілі і завдання нашої заслуженої допомогової установи ЗУАДК, що є активним членом Світової Ради Суспільної Служби СКВУ.

На протязі своєї 36-річної діяльності ЗУАДК виконав важливу й дуже корисну працю, наслідки якої добре відомі українській спільноті. Згадати хочби повоєнні часи 1947 - 1952 років, під час яких ЗУАДК допоміг переселитись на американський Континент понад 60 тисячам українських скитальців. Далше: масова допомога потерпілим від землетрусу Українцям в Югославії в 1969-70 роках, у формі медикаментів, харчів, одезі та побудови української школи в селі Девятині. Ця допомога оцінюється загально на суму приблизно чверть міліона доларів.

ЗУАДК постійно допомагає українцям - новим емігрантам у різних країнах вільного Світу: висилання різного роду посилок через приватних осіб родинам ув'язнених українських патріотів в ССРСР; стипендії для українських студентів в Південній Америці, Югославії, Польщі та інших країнах нашого поселення; і врешті, численні грошові допомоги для потребуючих Українців в діаспорі - все це становить десятки тисяч доларів зібраних фондів, що їх через ЗУАДК переслала українська патріотична спільнота.

Останніми роками дуже знаменними у нас стали події приїзду до країн вільного Світу деяких українських дисидентів з родинами: Л. Плюща, Н. Світличної, ген. П. Григоренка, В. Мороза та С. і Н. Караванських. ЗУАДК перевів для допомоги їм збіркові акції серед української спільноти, які досягнули суми понад 100 тисяч доларів. В початковій фазі їхнього перебування ЗУАДК перебрав над деякими із них повну матеріальну опіку, проголошуючи опісля в українській пресі імена жертводавців та розподіл зібраних фондів.

На цьому місці з жалем треба відмітити невідрадне явище поляризації збіркових акцій. Тисячі доларів зібраних різними організаціями й ад гок створеними комітетами серед нашої громади

передано особисто поодиноким дисидентам, але про розмір цих сум ніхто нічого досі не знає. Ми, очевидно, не маємо наміру "ліквідувати" вже існуючі, до речі, дуже самовіддані наші допомогові організації, але громадська контрола збірок та їх справедливий розподіл є основою нашого національного сумління й етики.

Другою дуже важливою проблемою, що нуртує у нашій спільноті, особливо на терені ЗСА, є актуальна потреба правової оборони Українців, яким закидають різні інсинуовані КГБ "злочини", нібито вчинені під час німецької окупації в Україні. Правний та матеріальний захист цих обвинувачених повинна взяти на себе українська спільнота під проводом своїх крайових організацій, а також СКВУ. Щонайменше чотири заплановані судові розправи над т.зв. "воєнними злочинцями" відбудуться незабаром на терені ЗСА, з них дві у Філядельфії. Нам здається, що наша інертна постава до тих справ заохотить тільки "гонителів фараона" до організування нових судових розправ проти т.зв. "буржуазних націоналістів". Ця проблема вимагає нашої спільної протиакції в правовому і матеріальному аспектах.

Останнім часом прововоді ЗУАДК-у довелось перевести деякі внутрішньо-організаційні корективи та поновити зовнішні зв'язки. Ми впорядкували і зміцнили наші зв'язки зі Стейт Департаментом у Вашингтоні, особливо з Відділом Волонтарно-Допомогових Організацій. Зактивізовано нашу участь в КАРЕ. Поширено зв'язки з Високим Комісаром при Об'єднаних Націях в Женеві. Закріплено співпрацю з Католицькою Допомоговою Організацією "Карітас" та Міжнароднім Рятунковим Комітетом у Відні. Відновлено ділові взаємовідносини з жидівською, польською і чехословацькою допомоговими Центрами, а також і з російською Фундацією Толстого, та рядом інших.

ЗУАДК переорганізував своє Європейське Представництво з осідком в Мюнхені, наіменувавши нового директора мгр. А. Мельника, на місце бл. п. М. Рудка. За допомогою ЕП призначено авторитетних зв'язкових ЗУАДК в Австрії /Відень/, Голляндії, Данії, Італії /Рим/, Швеції, Греції та Еспанії. В найближчому часі будуть призначені такі ж зв'язкові у Великій Британії і Франції, також маєтсья на увазі Югославію, Польщу і Чехословаччину й очевидно підшукаємо відповідних зв'язкових у країнах нашого поселення у Південній Америці. Через таку організаційну структуру нам буде легше контактуватись з нашими людьми, між якими є вже багато й нових емігрантів-поселенців, що потребують правової і матеріальної допомоги.

До наших організаційних успіхів треба зарахувати факт тіснішої ділової співпраці ЗУАДК зі Суспільною Службою Українців Канади з осідком в Торонто. Тут годиться відмітити, що така співпраця в минулому натрапляла на великі труднощі, що відбилось негативно на нашій допомоговій дії. Ці дві важливі Допомогові Установи, маючи за собою повну підтримку своїх

Крайових надбудов - УККА і КУК зможуть тепер спільними зусиллями допомогти нашим потребуєчим братам і сестрам. Така харитативна симбіоза принесе корисні наслідки для цілої української спільноти в діяспорі.

Кінчаючи ці короткі звітні розважання, хочемо висловити Достойному Проводові СКВУ декілька дружніх сугестій. Ми пропонуємо:

1. Посилити заходи СКВУ в напрямі організаційної централізації нашого допомогового сектора для повної координації наших харитативних дій в поодиноких країнах українського поселення.

2. Допомогати шляхом відповідних обіжників, комунікатив та ділових доручень Секретаріату СКВУ розбудувати наш допомоговий фонд, який буде основною базою матеріального забезпечення для потребуєчих Українців у діяспорі.

3. Поробити заходи, щоб за допомогою наших фінансових і професійних організацій створити т.зв. "Залізний Фонд", з якого могли б користуватись наші новоприбулі емігранти у початковій фазі свого побуту в даній країні.

- o -

ПРОЕКТ

СТВОРЕННЯ ДОПОМОГОВОГО Й ЗАЛІЗНОГО ФОНДІВ

ВСТУП:

На Пленарній Сесії СКВУ 28 червня 1980р. в Торонті, Президія Світової Ради Суспільної Служби запропонувала ряд постанов з харитативної ділянки до затвердження Пленумом СКВУ. Одна із схвалених постанов звучала так:

"Допомогти розбудувати заходами і стараннями Секретаріату СКВУ:
а/ Допомоговий Фонд, який буде основною базою матеріального забезпечення для потребуєчих українців діяспори;

б/ Залізний Фонд за допомогою фінансових і професійних організацій для допомоги новим імігрантам на початках їхнього побуту в нових країнах".

Проведення цієї постанови в життя вимагає ще багато обмірковання та узгіднення ряду подробиць центральними допомоговими організаціями. Ми виготовили цей проєкт для сконкретизування нашої дискусії.

ЦІЛЬ ФОНДІВ

В різних країнах нашого поселення існують дуже різні можливості для нашого життя. У деяких країнах заробітки кращі і досить високий рівень життя - тут можна легше зібрати гроші для допомоги потребуючим. В інших країнах натомість є багато більше потребуючих допомоги. Тому з точки зору цілої діаспори нам конче потрібна координація допомогової акції.

Обидва фонди - ДОПОМОГОВИЙ ФОНД для потребуючих українців діаспори і ЗАЛІЗНИЙ ФОНД для допомоги новим імігрантам на початках їхнього побуту в новій країні - будуть зібрані й центрально адміністровані на терені кожної країни.

ФІНАНСУВАННЯ ФОНДІВ

ДОПОМОГОВИЙ ФОНД - повинен мати два джерела прибутків. Раз в році кожний українець від найменшого до найстаршого й від найбіднішого до найбагатшого повинен зложити до цього фонду одного долара /або рівновартісну суму в інших країнах/. Навіть ті, хто користуються допомогою, мусіли б такий даток скласти. Цей однодоларовий даток мав би великий виховний вплив на скріплення солідарності усіх українців діаспори.

Другим джерелом фонду повинна бути одна "таца" в році. Всі наші церкви вчать нас любови до ближнього, й ми повинні цю любов практично показати ділом.

ЗАЛІЗНИЙ ФОНД - базував би свій прихід на пожертвах від вільних професій, підприємців, українських кредитових спілок, жіночих та інших організацій.

АДМІНІСТРАЦІЯ ФОНДІВ

Помимо того, що маємо до діла з двома фондами різного призначення та різним способом збирання грошей, для спрощення справи уважаємо, що одна дирекція може ними обома орудувати. Завданням дирекції було б організувати збирання грошей, вести відповідну освідомлючо-інформативну акцію серед громади, розподілювати допомоги та звітувати в пресі перед громадою.

Крайова Дирекція фондів складатиметься з тринадцяти членів інкорпорованих Крайовим Допомоговим Представництвом. До Дирекції повинні входити представники українських Церков, молодечих організацій, жіночих організацій, об'єднання лікарів, інженерів, підприємців, українських кредитових спілок та Крайової Допомогової Централі.

Світова Рада Суспільної Служби створить також Світову Дирекцію Фондів, завданням якої буде дбати, щоб в усіх країнах постали такі фонди та діяли Дирекції фондів. Інформування Крайових Дирекцій про набутий досвід у праці в різних країнах

